

I. SOTTER

J U H E N D

INGLISE KEELE
TÖÖVIHIKUTE KASUTAMISEKS
VI KLASSIS

KIRJASTUS „VALGUS“
TALLINN 1966

ARM

Kinnitatud Eesti NSV Haridusministeeriumi poolt

ARHIIVKOGU

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
67764

Соттер Ингрид Иоханнесовна

МЕТОДИЧЕСКОЕ РУКОВОДСТВО К РАБОЧИМ ТЕТРАДЯМ
ПО АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ В VI КЛАССЕ

На английском и эстонском языках

Издательство «Валгус». Таллин. Пярнуское шоссе, 10

Toimetaja V. Rummel. Tehniline toimetaja I. Vahtre

Korrektorid A. Kalberg ja H. Kull

Ladumisele antud 3. V 1966. Trükkimisele antud 16. VI 1966. Paber 54×84, 1/16.
Trükipoognaid 1,5. Tingtrükipoognaid 1,3. Arvestuspoognaid 0,98. Trükiarv 1000.
Tellimise nr. 3609. Hans Heidemanni nimeline trükikoda, Tartu,
Ülikooli 17/19. I

Trükipaber nr. 2 — Kohila Paberivabrik

Hind 3 kcp.

Üldhariduslikus koolis alustatakse võõrkeele õppimist 5. klassis. Kuna tundide arv kogu kooli ulatuses on piiratud, siis tuleb püüda õpilastele anda üksnes põhilised oskused ja vilumused (nii kõnes kui ka kirjas), mis võimaldaksid neil hiljem jätkata õpinguid iseseisvalt või kõrgemates õppeasutustes.

Aktiivne võõrkeele oskus pole hilisemas elus kõigile vajalik, kuid ka passiivse keeleoskuse kujundamiseks on õpetuse algastmel küllaltki oluline osa kõnelemis- oskuse arendamisel. Põhjendusi selleks on mitmeid: suuline töö võimaldab kiiremat tempot ning kohest korrigeerimist, äratab õpilastes elavat huvi ning aktiivsust ja võimaldab ära kasutada sellele eale omast tegutsemistahet. Praktika ja uurimused on tõestanud domineeriva suulise töö efektiivsust nooremates klassides.

Kõnekeele peamiseks esinemisvormiks on dialoog. Järelikult, kui tahame õpilastele anda vilumusi kõnelemis- oskuse alal, tuleb tundides sageli kasutada vestlusi dialoogi vormis. Kahjuks domineerib praegu koolides siiski veel monoloogilise kõne arendamine (ümberjutustused, pildi kirjeldamised, lühiettekanded jne.) ning vestluseliik, kus õpetaja on küsija ja lapsed vastaja osas.

6. klassi töövihikute harjutustikus on püütud seda asjaolu silmas pidada ja võimalikult rohkem tähelepanu pühendada elavale vestlusele.

Inglise keele õpetajat abistavad tema töös 5. ja 6. klassiga mitmed brošüürid, ajakirjades ja meetoodilistes kogumikkudes ilmunud artiklid ning pildikogud. Neist võiks nimetada järgmisi. (märgitud artiklid ja brošüürid on ilmunud pärast reforme võõrkeelte õpetamise meetoodikas):

E. Tiikma «Inglise keele temaatiline miinimumsõnastik 5. ja 6. klassile» (1961)

I. Sotter «Kõneharjutusi inglise keele tundides» (1962)

Kogumik «Võõrkeelte õpetamise küsimusi» (1965)

I. Sotter «Eelkursuse käsitlemisest ja piltide kasutami-

sest kirjalikeks kontrolltöödeks 8-klassilise kooli inglise keele tundides», Nõukogude Kool nr. 8, 1964

I. Sotter «Vestluse arendamine 6. klassi inglise keele tundides», Nõukogude Kool nr. 4, 1965

I. Sotter «Kõnearendusliku pildikogu kasutamisevõimalustest inglise keele tundides», Nõukogude Õpetaja 6. veebr., 1965

R. Selg ja E. Valter «Kõnearenduslik pildikogu» (1964)

Kolme nädalatunniga on muidugi raske saavutada programmis püstitatud eesmärged, kui puuduvad võimalused õpilastele selliste koduste ülesannete andmiseks, mis kinnistaksid klassis tehtavat kõnearenduslikku tööd. Mõningal määral püüavad seda lünka täita inglise keele töövihikud 6. klassile. Töövihikuid on kaks — kummakski poolaastaks üks. Mainitud vihikutes on rohkesti harjutusi ning pilte 6. klassis õpitava grammatika ja sõnavara kinnistamiseks ning kordamiseks. Põhiliselt on need töövihikud mõeldud koduste kirjalike ülesannete täitmiseks, kuid arvukad pildid võimaldavad ka suuliste ülesannete andmist. Vihikuis leiduvad ülesanded sobivad ka kontrolltööde tegemiseks. Rohkesti on antud dialooge — päheõppimiseks ja eeskujuks omapoolsete dialoogide koostamiseks, kusjuures esialgu on õpilastel soovitatav piirduda üksnes väheste muudatuste tegemisega näidisdialoogis. Niisugused ülesanded peaksid innustama õpilasi paaris töötama (dialoogide päheõppimine või koostamine, küsimuste esitamine teatava jutu või pildi kohta). Paarides töötama tuleb suunata umbes võrdsete teadmiste ja oskustega õpilasi (tuleb arvestada ka õpilaste elukohti ja omavahelist läbisaamist). Sellisel juhul ei vähenda paarides töötamine õpilaste iseseisva töö kvaliteeti ega kujune üksnes nõrgema õpilase abistamiseks tugevama poolt.

Paralleelselt töövihiku harjutustega on soovitatav valikuliselt kasutada ka õpikus leiduvaid harjutusi, kuid seda ainult suuliselt. Tõlkeharjutusi emakeelest võõrkeelde pole 5.—6. klassis soovitatav teha, kuna see soodustab emakeeles mõtlemist, mis omakorda pidurdab võõrkeele õpinguid.

Järgnevas osas avaldatud mõtted ja soovituselised töövihiku harjutustiku kasutamiseks baseeruvad autori mitmeaastasel katsetusel. Kuid kahtlemata leiab iga võõrkeele õpetaja oma praktilises töös ka uusi, antud klassile sobivaid töövõtteid ning nende kombinatsioone.

Käesolevas juhendis lähtutakse eeldusest, et õpilased

juba 5. klassis on omandanud elementaarsed vilumused iseseisvaks küsimuste esitamiseks ja lühikeste kirjelduste koostamiseks. Kui aga õpilastel nimetatud vilumused puuduvad, siis tuleb õpetajal vähemalt esialgu töötada nn. ülemineku programmi järgi, et vajalikke oskusi kujundada. Aega selleks tuleks varuda 6. klassi algul ette nähtud kordamistundidest.

Olenevalt klassi tasemest ja koosseisust võib õpetaja harjutusi diferentseerida: võib anda eraldi harjutusi tugevamatele ja nõrgematele õpilastele (nõrgematele on näiteks jõukohased harjutused, mis nõuavad pildi kirjeldamist, tugevamad seevastu võivad nende põhjal jutukesi koostada või pildil kujutatud tegelaste osades vestlusega esineda). Tugevamatele õpilastele võib ka näidisdialoogides soovitada suuremaid muudatusi teha. Samuti võib keelehuvilistele õpilastele anda lisaülesandeid töövihikuist.

Dialoogide koostamisel ja teisendamisel on vajalik õpetaja suunav abi. Klassis toimivas vestluses näitab õpetaja kasutamata jäänud sisulisi võimalusi, mida õpilased saavad arvestada oma kodustes töödes. Samuti viitab õpetaja varem õpitud küsimusteseeriatele, dialoogidele või õpiku tekstidele, mida nad võiksid kodus kasutada. On soovitav, et õpilased alati teaksid, milliseid allikaid kasutada. Õpetuse algastmel ei ole niivõrd tähtis õpilase töö originaalsus, kuivõrd selleks kasutatud materjali hulk ning vigade vähesus.

Töövihikute harjutused on grupeeritud õppepalade järgi. Osa neist sobib teha enne, osa pärast õppepala läbitöötamist. Tööjuhendid on antud inglise keeles, mistõttu neis esineb õpilastele tundmatuid sõnu. Viimast asjaolu arvestades peab õpetaja klassis koduste ülesannete kohta vajalikud selgitused andma. Korduvaid, sarnaseid tööjuhendeid õpetatakse õpilastele järk-järgult ka aktiivseks kasutamiseks.

Õpilastelt tuleb nõuda, et nad töövihikut täidaksid puhtalt ja korraliku käekirjaga. Vajadust mööda õpetaja kontrolligu tehtud harjutusi, kuid mitte harvem kui kord nädalas. Kuigi vigu harjutuste tegemisel püütakse vältida, pole siiski võimalik neid täiesti ära hoida. Vigu saavad õpilased parandada vabadel ridadel, mis on jäetud iga õpetüki harjutuste juurde. Kui vigu on liiga palju, on otstarbekohane õpilasel lasta harjutus vastavasse vihikusse ümber

kirjutada. Õpilased, kellel harjutuses vigu ei esinenud, võiksid tühja ruumi kasutada õpetaja poolt antud lisaülesannete täitmiseks. Sageli ei pane õpilased küllalt täpselt tähele, mida neil on vaja harjutuses teha. Nende tähelepanu keskendamiseks ning arusaamise kontrollimiseks on soovitatav aeg-ajalt harjutuste pealkirju ja ka mõningaid lauseid lasta emakeelde tõlkida.

Töövihikutega töötades tuleb õpilasi suunata ära kasutama ka sõnavaravihikuid, mis sisaldavad valikulist osa õpitavast sõnavarast.* Paralleelselt töövihikuga võib kasutada nn. kirjandite vihikut, kuhu õpilased kirjutavad lühikirjandeid. Viimaseid võiks kirjutada näiteks alljärgnevatel teemadel:

Our class and our classroom.
Our school and our schoolhouse.
My day.
Our pioneer room.
Our school library.
My deskmate.
My friend.
My family.
How I help my mother.
Winter.
Spring.
Our schoolgarden.

Vajaduse korral võib õpilastele anda ka mõne uue sõna või väljendi — lisaks õpikus esinevatele. Sageli aitab see neil tunduvalt põhjalikumalt ja täpsemalt väljenduda. Dialogide elustamise eesmärgil on töövihikutes antud ka mõningaid õpikus mitteesinevaid sõnu.

Esimestel tundidel kordamisena mõeldud küsimustevastuste seeriad (töövihikus Exercise 1, Lesson 1; Exercise 3, Lesson 2; Exercise 1, Lesson 3) on eriti tähtsad edaspidises töös peamiselt pildikirjelduste ja pildile rajanevate vestluste koostamisel, mistõttu neile harjutustele tuleb korraldvalt tagasi viidata.

Mõningad harjutused ei vaja erilist selgitust, mistõttu nende kohta käesolevas brošüüris vastavad juhendid puuduvad.

* Vt. L. Õun «Võõrkeelne kõnekeel ja õpilase sõnavihik» kogumikus «Võõrkeelte õpetamise küsimusi», 1965.

Alati on soovitatav koduseks kirjalikuks tööks antavad harjutused enne klassis suuliselt läbi töötada.

Dialoge on soovitatav algul magnetofonilt kuulata (mitu erinevat häält) ja alles siis lasta õpilastel nende lugemist harjutada.

Harjutuste tegemisel, kus nõutakse lausete ja küsimuste moodustamist, meenutatagu klassis, milliseid õppetükke või harjutusi oleks võimalik eeskujuna kasutada. Vastasel korral esineks liialt palju vigu. Suur vigade arv niisugustes harjutustes näitab, et õpilane ei pööra küllalt tähelepanu varemõpitu kordamisele. Neid õpilasi tuleb individuaalselt juhendada, et neil kujuneks kindlad tööharjumused.

LESSON ONE

Harjutus 1

Harjutus on mõeldud 5. klassis omandatud materjali kordamiseks ning süvendab oskust *there is-, there are-*konstruktsiooni kasutamiseks lausetes. Jaatav lause ning küsimusteseeria on näites antud. Olenevalt sellest, millisel määral õpilased suve jooksul on unustanud, tuleb neil lasta ka harjutust täita. Mõeldav on järgmine raskuste astendamine: algul kirjutavad õpilased iga pildi kohta jaatava lause, järgmiseks tunniks üldküsimuse ja lõpuks eriküsimused.

Harjutus 3

Harjutust on soovitatav seostada uue sõnavara omandamiseks tehtava frontaalse tööga. Lausete moodustamisel püütagu neid mõtteliseks tervikuks liita.

Näide:

We have six lessons on Wednesday.

The long break is at eleven.

We have lunch during the long break.

When the bell rings we go to the lunchroom.

We wash our hands before lunch.

During the holidays we have lunch at home.

During the short breaks we sometimes play games.

Harjutus 4

Pioneeritoe kirjelduses kasutatagu *there is-, there are-*lauseid. Pioneeride tegevuste kirjeldamisel saab korrata ajavormi *Present Continuous* kasutamist. Harjutuse II osas (B.) esitatavad küsimused võivad baseeruda eelnevalt koostatud kirjeldusele.

Harjutus 6

Koolipäeva kirjeldamisel kasutatagu ajavormi *Present Indefinite* ning sellega sobivaid ajamäärusi: every day, on Wednesday jne.

LESSON TWO

Harjutus 3

Pilte võib õpilastel enestel värvida lasta ning lisada siis küsimus: What colour ... ?

Harjutused 4 ja 5

Harjutus 4 on sobiv kõigile õpilastele. Harjutus 5 on mõeldud lisaülesandena keelehuvilistele õpilastele.

LESSON THREE

Harjutus 1

Kordamise mõttes võib õpilasi algul lasta iga pildi juurde ainult jutustavad laused ja alles seejärel järkjärgult ka küsimused kirjutada. Kirjutamine õnnestub paremini, kui harjutus on eelnevalt suulise koduse ülesandena läbi töötatud.

Harjutus 3

Näidisdialogi kuulamise ja lugemise järel harjutatagu vestlust oma klassiruumist, kusjuures osa õpilasi olgu kujuteldavalt mõnest teisest koolist.

Harjutus 4

Kui õpilased oskavad oma klassist juba ladusalt vestelda, antakse neile ülesanne koostada sellest klassist lühike kirjeldus, kusjuures lauseehitus ei tohiks enam monotoonne olla.

LESSON FOUR

Harjutus 2

Küsimused võiksid olla järgmised:

How many big trees are there in our schoolgarden?

When do you wake up every day?

What is burning?

Why do we sleep at night?

Where can you see the fire?

Is the roof of the house black?

What colour is the sky?

Do you live near the schoolhouse?

Harjutus 3

Harjutuse tegemisele eelneb kooli pioneeritöe kirjeldus, milleks minnakse võõrkeele tunnis pioneerituppa. On soovitatav kirjutada ka lühike kirjand pioneeridest ja pioneeritööst.

Harjutus 4

Algul võiks harjutuse teha suuliselt. Õpilasi suunatagu kasutama küsimusi järgmistest harjutustest: Exercise 1, Lesson 1; Exercise 3, Lesson 2; Exercise 1, Lesson 3.

LESSON FIVE

Harjutus 3

Dialoogi kuulamise ja lugemise järel võib kohe harjutada vestlust vastavalt konkreetsele olukorrale, kusjuures muudatused antud dialoogis olgu siiski väikesed.

Harjutus 4

Kirjalikule harjutusele eelnegu samasisuline suuline jutustus.

Harjutus 5

Pilti on soovitatav ka kirjeldada või selle põhjal jutustus koostada.

Harjutus 6

Näited dialoogidest:

- A. What is your uncle?
- B. He is a collective farmer.
- A. Where does he live?
- B. He lives at Roela. It is not far from my home.
- A. Do you often go to see him?
- B. No, I don't. I go to see him in summer.
- A. Has your uncle a big family?
- B. Yes, he has. He has five children. We are good friends with his children.

- C. Where do you always spend your winter holidays?
- D. At home. But I often go skiing.
- C. Do you go skiing alone?
- D. No, I don't. I have many friends who like to go skiing.
- C. I cannot ski. I like skating best. Can you skate?
- D. Yes, I can, but I am not a good skater.
- C. This winter I want to go to Tartu with my father.
- D. Oh, how interesting.

- A. How many pioneers are there in your pioneer group?
- B. There are twelve pioneers in our group.
- A. Are they good pupils?
- B. Yes, they are. We all want to study well.
- A. We have pen-friends too. And you?
- B. We have no pen-friends. We like sports and games.
- A. We like sports and games too. We have chess matches with school No. 4. I think your mother is a teacher at that school.
- B. You are right.

LESSON SIX

Harjutused 2, 3, 4

Tuleb silmas pidada asjaolu, et osa õpilasi ei jälgi küllaldase hoolega harjutuste juhiseid, mistõttu neis harjutustes unustatakse kasutamast tulevikku.

Harjutus 5

Siinkohal tuleks õpilastele anda paar uut sõna nagu *a bucket, a duster*.

Pildi kirjeldus võiks olla järgmine:

I see a classroom in the picture. The pupils are putting the classroom in order. Epp and Urve are on duty. Their friends are helping them. Ene is cleaning the blackboard, she has a duster in her hand. Urve is washing the window, Mare and Epp are wiping the desks, Sirje is sweeping the floor, Uno and Rein are bringing water with a bucket. They are all working.

Pildi kirjelduselt minnakse üle vestlusele korrapidaja igapäevastest ülesannetest, kusjuures kasutatagu ajavormi *Present Indefinite* ning sellega sobivaid ajamäärusi. Järgmises tunnis õpilased vestlevad pildi põhjal. Edasi vestleb õpetaja järgmisel päeval korda pidavate õpilastega nende ülesannetest (tulevikuvormis), haarates kaasa terve klassi. Järgmiseks etapiks oleks tulevaste korrapidajate jutustused oma ülesannetest.

Harjutus 6

Oma klassist võivad õpilased vestelda küllaltki mitmesugustel teemadel, näiteks spordist:

Näide.

C. How many boys are there in your class?

D. There are only 12 boys in our class. They are all good sportsmen. Our girls are good sportsmen too, but they cannot play football. Can your girls play football?

C. No, they cannot. They don't like it. They like tennis. Many of them play tennis quite well.

D. Oh, *do they!* I like tennis very much but I cannot play it. This year I must learn to play it.

C. Of course, you must. Why not!

LESSON SEVEN

Harjutus 3

Harjutus antakse koduseks ülesandeks alles siis, kui õpetaja on klassis suurema pildi abil samalaadset töövõtet kasutanud.

Harjutus 4

Harjutus on soovitatav eelnevalt klassis suuliselt läbi töötada, et õpilased ei moodustaks liiga ühetaolisi lauseid, vaid varieeriksid neid määruste ning sihitistega. Harjutus võiks olla umbes niisugune:

Henry likes apples. He does not like cakes.

Alice sleeps in her bed. She does not sleep on the sofa.

The cat sits in the sun. It does not sit under the bed.

We drink coffee in the morning. We do not drink coffee in the evening.

You play after school. You do not play at school.

The pupils work in the workroom. They do not work at the factory.

Harjutus 5

Pärast pildi kirjeldamist suunatakse õpilased vestlema ees ootavaist talverõõmudest, kusjuures kasutatagu ajavormi *Future Indefinite*.

LESSON EIGHT

Harjutus 3

Harjutuse algul antud väljendite hulgast tuleb leida sobivad.

LESSON NINE

Harjutus 1

Laused võiksid olla järgmised:

Do you peel apples before you eat them?

I like to cut bread.

We shall take part in the demonstration.

After school I help my mother.
I shall tell you about our school.
Can you play the piano?
I cannot play chess.
Shall we dance at the party?
Do you live far from our school?
Who is afraid of cold water?

Harjutus 4

Piltide kirjeldamisele järgneb vestlus ettevalmistustest pidupäeva (Oktoobrirevolutsiooni aastapäeva) tähistamiseks.

LESSON TEN

Harjutus 1

Laused võiksid olla näiteks järgmised:

1. Last year my friend was at a pioneer camp.
2. Last year there were many pioneer camps near the sea.
3. Last year our classroom was on the first floor.
4. Last year they were not in town.
5. Last year there was much snow in the country.

Harjutus 3

Harjutus on ette nähtud *there is-*, *there are*-lausetega korjamiseks. Piltide põhjal kirjutatud lauseid võib lasta suuliselt minevikuvormi panna.

LESSON ELEVEN

Harjutus 1

Koduse tööna otsivad õpilased igale küsimusele sobiva vastuse ning nummerdavad need vastavalt. Järgmises tunnis tehakse harjutust klassis frontaalselt (vihikud on seejuures suletud):

Õpetaja esitab küsimusi ning õpilased vastavad.

Harjutus 5

Pildi juurde kuuluvat juttu tuleks lugeda järgmiselt:

I see a living-room in the picture. The room has only one window and one door. The book-case is not at the door. It is ... jne. jne.

Õpilased võivad pildi põhjal ka vestlust harjutada.

1. Were you at a pioneer camp last summer?
2. Was the camp far from your home?
3. Was it a big camp?
4. How many pioneers were there at that camp?
5. Had you your bike with you?

LESSON TWELVE

Harjutus 1

Laused võiksid kujuneda järgmisteks:

1. When I come home from school I wash my hands and have dinner.
2. Our neighbours come to see us on Saturday.
3. There is a big forest not far from our schoolhouse.
4. There are many big trees in the park near my home.
5. Yesterday I cleaned the windows of my room.
6. I asked my friend to bring me some books to read.

Harjutus 3

Harjutust tehakse enne klassis: õpetaja esitab õpilastele kõigepealt samade verbidega küsimusi, seejärel avatakse töövihikud ning õpilased küsitlevad üksteist. Koduse tööna soovitatakse kasutada sisult mitmekesiseid lauseid, mis erineksid klassis moodustatud lausetest.

LESSON THIRTEEN

Harjutus 1

Õpilased lähtugu vestluses konkreetsest olukorrast.

Harjutus 5

Küsimused võiksid olla järgmised:

1. Were you in the country last summer?
2. Were you together with your friends?
3. Who was with you in the country?
4. Was there a big wood near the village?
5. Had you a good rest last summer?

LESSON FOURTEEN

Harjutus 3

Dialoog võiks kujuneda järgmiseks:

- A. Do you help your mother in the kitchen?
B. Yes, I do. I can bake pies.
A. Can you! I cannot. How do you make an apple-pie?
B. I buy some apples and then I peel them for the pie.
My mother helps me to bake it.
A. Can you make carrot-pies?
B. Of course, I can. First I cook the carrots and only then I peel them. How do you help your mother?
A. I cannot cook. I lay the table and sometimes I wash the dishes.
B. Who puts the rooms in order?
A. I do.

Harjutus 4

Harjutuses on soovitatav iga kuu kohta kirjutada niisugune lause, mis seda iseloomustab. Kui klassis eelnevalt ei harjutata, siis on oht, et osa õpilasi piirdub ainult sellega, et märgib üksnes päevade arvu, selle, millised kuud üksteisele järgnevad või muud ühetoonilist.

LESSON FIFTEEN

Harjutus 4

Sobiv vastus märgitagu sama numbriga mis küsimuski.

Harjutus 5

Harjutuses antud pildiseeriat saab kasutada ka vestluseks möödunud suvest (kasutada lihtminevikku). Pildiseeriaga seoses on otstarbekas õpilastele anda veel mõningaid minevikuvorme verbidest, mida õpikus ei esine.

LESSON SIXTEEN

Harjutus 4

Koostatava jutu näide:

It is spring. The sky is blue and the sun is shining. The birds are singing in the green trees. Little children are running and playing ball in the garden.

Schoolchildren are working in the schoolgarden. Some boys and girls are making vegetable beds. Two girls are planting flowers. Tom is bringing water with a bucket. He will water the plants.

After work the pupils rest. They are sitting under an apple-tree. Their teacher is with them. They are all singing a song.

LESSON SEVENTEEN

Harjutus 3

Antud kolme pildiseeria põhjal saab koostada jutte nii olevikus, minevikus kui ka tulevikus. Lisaks sellele on võimalik jutte varieerida kirjelduste ja vestlustega.

LESSON EIGHTEEN

Harjutused 2 ja 3

Poistele ja tüdrukutele antakse koostada erinev dialoog seoses tööõpetuse tundides tehtava tööga.

Harjutus 4

Näiteid eitavatest lausetest:

3. She did not catch up her friends.
4. My sister was not well last week.
5. My deskmate was not absent yesterday.
6. We did not like that book.
7. I did not want to go skiing alone.
8. The lesson did not begin at nine.
9. You did not make so many mistakes last year.

LESSON NINETEEN

Harjutus 2

Pildi põhjal toimuvale vestlusele järgneb pildi kirjeldus. Viimase põhjal koostatud jutustus võiks olla järgmine:

I like to go to the Zoo. I like to stand in front of the cages and watch the animals. Monkeys make me laugh when they climb up and down in their cages. There are no big monkeys at our Zoo. But there are two very big lions at our Zoo. My little brother is afraid of the lions. There are three tigers too. I do not like the snakes. They are ugly. The birds are very beautiful. I think I like the birds best.

LESSON TWENTY

Harjutus 2

Näide pildi kirjeldusest:

It is Tom's birthday. Her sister Ann is laying the table. There are six cups and plates on the table already. There is a vase with flowers and a big cake on the table too. Three days ago Tom invited his friends to the birthday party. Now they are coming. They have flowers and presents for Tom. Tom is glad to see his friends.

Harjutus 3

Näide pildi kirjeldusest.

It is Betty's birthday. She is twelve. She is at home. Her family is at home too. Her mother and father are sitting on the sofa. They are reading. Betty's brothers are

congratulating her. They are giving her presents. Betty is glad.

Harjutusi 2, 3 ja 4 võib kasutada ka vestluseks möödunud sünnipäevapeost.

LESSON TWENTY-ONE

Harjutus 4

Võib kasutada lisaülesandena tugevamatele õpilastele.

LESSON TWENTY-TWO

Harjutus 2

Küsimuste moodustamisel on soovitatav kasutada erinevaid ajavorme, näiteks:

1. Did you buy any flowers at the market?
2. How did you forget to bring the book?
3. Must I pour any water on the stones?
4. Is he waiting for you?
5. Does she like to walk in the wood?
6. Did you put on your warm coat?
7. Will your mother make a cake next Saturday?
8. Did you cut out the letters for the slogan?

LESSON TWENTY-THREE

Harjutus 1

Pilte kasutatakse ajavormi *Present Continuous* suuliseks kordamiseks nii jaatavas, küsivas kui ka eitavas vormis. Harjutatakse samade tegevuste kohta ütlema lauseid ka ajavormis *Past Continuous*, mis jääb koduseks kirjalikuks tööks.

Näide.

Yesterday at five o'clock Enn and Rein were playing chess and their mother was cooking in the kitchen.

Yesterday at 2 o'clock Urve was having her dinner and her friend was walking with her dog.

Yesterday at three o'clock we were decorating the classroom and our little friends were playing ball.

Harjutus 2

Näiteid küsimustest:

Helping Mother.

1. Do you help your mother every day?
2. Do you help her in the kitchen?
3. How do you help your mother?
4. Did you wash the windows in autumn?
5. Will you put the rooms in order next Saturday?

Shopping.

1. Do you like to go shopping?
2. When do you go shopping?
3. Did you go shopping yesterday?
4. What will you buy tomorrow?

Sewing.

1. Can you sew?
2. Have you a sewing machine at home?
3. Are you sewing now?
4. Where do you sew?

Animals.

1. Do you like animals?
2. What animals do you know?
3. Will you go to the Zoo next Sunday?
4. Have you a dog?
5. Did you go for a walk with him yesterday?

In the Kitchen.

1. Have you a kitchen at home?
2. Is it big?
3. Do you help your mother in the kitchen?
4. Did you put the kitchen in order yesterday?

LESSON TWENTY-FOUR

Harjutus 2

Lausete näiteid:

I can swim but I cannot play football.

I can read Russian books but I cannot read English books.

I can jump well but I cannot run well.

I can make cakes but I cannot bake pies.

I can plant vegetables but I cannot plant potatoes.

I can sing but I cannot fly.

LESSON TWENTY-FIVE

Harjutus 1

Laused võiksid olla järgmised:

The water was so cold that we did not go to swim.

The lesson was so interesting that we did not hear the bell.

The apples were so bad that we could not eat them.

The coffee was so hot that I could not drink it.

It was so dark that we could not see the houses.

It was so late that I did not go to visit my aunt.

Harjutus 2

Näide.

In summer Urve can swim in the river. She can play ball. She can go for long walks in the wood. She can pick berries and flowers. She can read many interesting books. She can visit her pen-friends. She can go to the collective farm and help the collective farmers.

LESSON TWENTY-SIX

Harjutus 2

Dialogi koostades lähtutagu konkreetsest olukorrast.

LESSON TWENTY-SEVEN

Harjutus 1

Küsimuste näiteid:

At the Zoo.

- A. When did you visit the Zoo?
- B. I visited the Zoo last week.
- A. What were the monkeys doing?
- B. They were climbing up and down in their cage.
- A. What were the lions doing?
- B. They were eating.
- A. What were the snakes doing?
- B. They were sleeping.
- A. Did you enjoy your visit?
- B. I did.

LESSON TWENTY-EIGHT

Harjutus 3

Dialoogi näidis.

- A. Last week we had a party at school.
- B. Did your mother and father come to the party?
- A. They bought tickets but only my mother came. My father could not come.
- B. Was the program interesting?
- A. Yes, it was. I got a new party dress (white shirt) because I played the piano.
- B. Had you a merry-go-round at your party?
- A. Of course not. Why do you ask such questions? I don't like the merry-go-round.
- B. Did you dance and sing?
- A. We did. We played games too.
- B. Was that all?
- A. No, it wasn't. We had tea and cakes when the program was over.
- B. So you had a very good time.
- A. Yes, we had. But I had to leave early.

LESSON TWENTY-NINE

Harjutus 2

Dialoogi näidis.

A. I was at the pioneer camp last summer. I think I shall go again this year. What about you?

B. I like the life at a pioneer camp. Do you like to sing merry songs?

A. I do. Last year we were such good friends and we often sang songs about friendship. Did you meet foreign friends at the summer camp last year?

B. Yes, we did. They came to visit us. We greeted them and we played games together. Did you cook your dinner over the campfire?

A. We enjoyed it. We often went fishing too. Did you go fishing?

B. I had a new fishing rod with me and I went to the lake every day. Did you swim in the lake?

A. No, we went to swim in the sea. Our camp was near the sea. And we often went for long walks in the wood. Sometimes we had football matches for boys. Do you like football?

B. No, I don't. I don't play football. I always put the tent in order when my friends played football. Sometimes I played other games in the sun at that time. Next year I shall go to help the collective farmers in the country. Come with me. We can do so many interesting things together.

A. Of course, I'll come with you. My mother often says that we have a very happy childhood. She is right.

3 kop.

A-27730

TÜ RAAMATUKOGU



1 0300 00426336 6